

REGULI
de întreținere a animalelor domestice și păsărilor domestice
pe teritoriul satului Borogani raionul Leova

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentele Reguli sunt elaborate în baza Constituției Republicii Moldova, Legea privind escentralizarea administrativă nr.435-XVI din 28.12.2006, Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, Legii zootehniei nr.412 din 27.05.1999, Legii privind activitatea sanitar-veterinară nr.221 din 19.10.2007, Legii privind identificarea și înregistrarea animalelor nr.231-XVI din 20.07.2006, Legii regnului animal nr.439 din 27.04.1995 și altor acte legislative și normative în vigoare.
2. Prezentele Reguli sunt elaborate în scopul reglementării modalității de întreținere a animalelor domestice și păsărilor domestice în teritoriul satului Borogani raionul Leova.
3. Prevederile prezentelor Reguli stabilesc condițiile de întreținere ale animalelor domestice și/sau păsărilor domestice și responsabilitățile deținătorilor lor, în vederea apărării sănătății animale și sănătății publice, prevenirii modurilor necorespunzătoare și abuzive de întreținere a animalelor domestice și păsărilor domestice pe lângă gospodării și nu se referă la câini, pisici, alte animale de companie (papagali, canari, rozătoare, pești, broaște testoase, șopârle, șerpi, etc).
4. Prezentele Reguli au în calitate de obiective unificarea eforturilor tuturor organelor abilitate și persoanelor interesate în soluționarea problemelor controlului și supravegherii sanitar-veterinare a condițiilor de întreținere, nutriție și aplicare a măsurilor de imunizare curative și profilactice a animalelor domestice și păsărilor domestice, deținerii și evidenței lor, respectării normelor și regulilor sanitar-veterinare de întreținere a animalelor și/sau păsărilor domestice și, întru asigurarea și crearea condițiilor corespunzătoare de coexistență a lor în condiții rurale.
5. Prevederile prezentelor Reguli sunt obligatorii pentru deținătorii de animale domestice și/sau păsări domestice de pe teritoriul satului Borogani raionul Leova.
6. Prezentele Reguli prevăd noțiuni cu următoarele semnificații:
 - **animale domestice** – animale îmblânzite, crescute, întreținute și reproduse de persoane fizice sau juridice pentru utilitate economică, producția de carne, ouă, lână, produse lactate și/sau de alte produse comerciale. Noțiunea, în sensul prezentelor Reguli, se referă la bovine, ovine, caprine, porcine, cabaline, asini, descendenții obținuți prin încrucișarea acestora, iepuri de casă, nutrii ș.a.;
 - **păsăridomestică** (de curte) – toate păsările care sunt crescute, întreținute și reproduse de persoane fizice sau juridice pentru producția de carne, de ouă de consum sau de alte produse comerciale. Noțiunea, în sensul prezentelor Reguli, se referă la găini, curci, bibilici, rațe, găște, prepelițe, porumbei, fazani, potâmichi;
 - **deținător** – persoană fizică sau juridică, indiferent de forma de proprietate și statutul juridic, care deține în proprietate, în posesiune sau în folosință permanentă ori provizorie animale în calitate de proprietar de animale și/sau deținător de exploatație, sau de îngrijitor temporar al animalelor, inclusiv conducătorii grupurilor de animale, ai mijloacelor de transport în care se află animale, precum și administratorii târgurilor sau expozițiilor de animale, fermelor de animale, centrelor de colectare a animalelor și unităților desăcificare;

SITA – Sistemul de Identificare și Trasabilitate a Animalelor, reglementat prin Legea privind identificarea și înregistrarea animalelor, nr.231-XVI din 20.07.2006. SITA este un complex de elemente și proceduri ce permit identificarea și înregistrarea animalelor și exploatațiilor (unități de animale, construcții sau întrepinderi în aer liber în care sunt crescute, ținute sau manipulate animale).

II. CONDIȚIILE DE ÎNTREȚINERE A ANIMALELOR ȘI PĂSĂRILOR DOMESTICE

7. Pe teritoriul satului Borogani raionul Leova, întreținerea animalelor domestice și păsărilor domestice de către persoane fizice, se permite în adăposturi amenajate în acest scop pe terenul proprietate privată, doar în zonele satului în care sunt amplasate case individuale delocuite (gospodării particulare/private), ce dispun de curte (ogradă) și numai dacă prin aceasta nu se creează disconfort vecinilor – locatari ai gospodăriilor adiacente.
8. Dacă casele individuale de locuit dispun de curți de folosință comună, întreținerea animalelor domestice și păsărilor domestice se permite doar cu acordul scris al tuturor coproprietarilor.
9. Se interzice întreținerea animalelor domestice și păsărilor domestice (inclusiv a porumbeilor, albinelor, viermilor de mătase) în blocurile locative și în terenurile adiacente acestora, în apartamente din blocurile locative, balcoane, în locurile publice.
10. Adăposturile și/sau locurile de întreținere în curțile gospodăriilor private se amplasează și se exploatează astfel, încât să nu producă poluarea mediului sau disconfort vecinilor.
11. **Adăpostul de întreținere trebuie să fie amenajat și dotat conform particularităților biologice ale animalelor sau păsărilor întreținute, iar locurile de întreținere trebuie să fie îngrădite cu gard de înălțime nu mai mică de 1,5m.**
12. Suprafața minimă a adăposturilor de întreținere trebuie să corespundă particularităților biologice ale animalelor sau păsărilor întreținute:
 - a) asini, cabaline, bovine – 7,0 m.p. la uncap;
 - b) ovine și caprine – 2,0 m.p. la uncap;
 - c) porcine – 3,0 m.p. la uncap;
 - d) iepuri – 0,5 m.p. la uncap;
 - e) găini – 4 capete la 1 m.p.;
 - f) curcani – 3 capete la 1 m.p.;
 - g) găște – 3 capete la 1 m.p.;
 - h) rațe – 4 capete la 1 m.p.;
 - i) prepelițe – 8 capete la 1 m.p.
13. Distanța ce se recomandă să se mențină între adăposturile și/sau locurile de întreținere în curțile gospodăriilor particulare și casa individuală de locuit proprie sau învecinată (pentru animale adulte) **va fi nu mai mică de 7 metri**, în care vor fi întreținute, numai multde:
 - Cabaline (cai) – 2 capete
 - Bovine (vite mari cornute) - 4 capete
 - Porcine (porci) - 5 capete
 - Ovine și caprine (oi) – 15 capete

- Păsări – 150 capete
- Iepuri – 30 capete
- Nutrii – 15 capete

Notă: În cazul întreținerii unui număr mai mare de animale sau păsări decât a fost indicat mai sus, elevor fi întreținute în afara localității.

- 14** Distanța ce se recomandă să se mențină între ferme și hotarul localității (pentru animalele adulte, în metri):
La amplasarea adăposturilor de întreținere ale gospodăriilor specializate (fermelor de animale) se ține cont de direcția vântului dominant și de distanța minimă față de sectorul locativ și/sau obiectele de menire social-culturală:
- a) 100 m (31-100 iepuri, 16-50 nutrii);
 - b) 150 m (16-50 ovine, caprine);
 - c) 200 m (101-200 iepuri, 51-100 nutrii);
 - d) 250 m pentru fermele mici (până la 20 bovine sau 20 porcine, până la 500 păsări);
 - e) 300 m (51-100 ovine, caprine);
 - f) 350 m (mai mult de 201 iepuri, mai mult de 101 nutrii);
 - b) 500 m pentru fermele mijlocii și mari (cu un efectiv de peste 20 bovine, mai mare de 20 porcine, mai mult de 101 ovine/caprine sau mai mare de 500 păsări).

III. RESPONSABILITĂȚILE DEȚINĂTORILOR DE ANIMALE ȘI PĂSĂRI DOMESTICE

- 15** Deținătorii sunt obligați:
- a) să respecte prezentele Reguli de întreținere a animalelor domestice și păsărilor domestice pateritoriul satului Borogani raionul Leova și legislația sanitar-veterinară în vigoare;
 - b) să identifice și să înregistreze în baza de date a SITA, conform legislației în vigoare, animalele din speciile bovine, ovine, caprine, porcine, cabaline, asini și descendenții obținuți prin încrucișarea acestora, toate exploatațile (gospodăriile) în care se întrețin sau se manipulează aceste animale, fie fermă, stână, fîrg, abator, centre de colectare a animalelor. Înregistrarea se efectuează la Oficiul teritorial al Operatorului Național (situat în incinta Direcției Raionale pentru Siguranța Alimentelor Leova), conform legislației în vigoare.
 - c) să poarte întreaga răspundere pentru asigurarea și garantarea sănătății animalelor domestice și/sau păsărilor domestice, nutriției, protecției lor, protecției mediului;
 - d) să evite provocări de dureri, suferințe sau vătămări inutile animalelor/păsărilor aflate în îngrijire;
 - e) să întrețină animalele/păsările și adăposturile acestora, cu respectarea normelor sanitar- veterinare, fără să producă poluarea mediului înconjurător sau disconfort vecinilor;
 - f) să mențină curățenia în adăposturile de întreținere și teritoriile adiacente ale acestora;
 - g) să respecte și să aplice întocmai, măsurile stabilite de organele sanitar - veterinare de stat, pentru prevenirea și combaterea bolilor la animale;
 - h) să permită personalului sanitar-veterinar autorizat verificarea stării de sănătate a animalelor/păsărilor din gospodărie și să-l sprijine în efectuarea operațiunilor sanitar- veterinare;
 - i) să anunțe, fără întârziere, Direcția Raională pentru Siguranța Alimentelor Leova, despre apariția suspiciunilor sau îmbolnăvirilor la animalele domestice și/sau păsările domestice, iar pînă la sosirea personalului sanitar-veterinar autorizat, să izoleze forțat animalele bolnave, pierite, ucise sau tăiate clandestin, fiind interzisă folosirea sau comercializarea cămii sau altor produse, subproduse și semifabricate provenite de la aceste animale, fără aprobările prevăzute de legislația în vigoare.
 - j) să prezinte animalele pentru efectuarea acțiunilor medical-veterinare de interes public, la locul, data și ora stabilite de personalul sanitar-veterinar autorizat;
 - k) să acorde sprijin Direcției Raionale pentru Siguranța Alimentelor Leova și să contribuie la efectuarea acțiunilor medical-veterinare de interes public, inclusiv la imunizarea profilactică și curativă a animalelor și păsărilor;
 - l) să respecte și să aplice normele legale privind mișcarea, transportul de animale și păsări domestice, în conformitate cu legislația în vigoare;
 - m) să aplice măsurile sanitar-veterinare privind prevenirea bolilor animalelor sau prevenirea răspîndirii acestora în teritoriu;
 - n) să efectueze regulat dezinsecția, dezinfecția și deratizarea adăposturilor de întreținere;
 - o) să efectueze curățenia pe domeniul public, murdărit cu dejecții ca urmare a deplasării animalelor/păsărilor aflate în îngrijire;
 - p) în cazul sacrificării animalelor domestice mari, să efectueze sacrificarea numai cu permisiunea și sub supravegherea personalului sanitar-veterinar autorizat în locuri amenajate special pentru aceasta, iar produsele postabatoriale se vor utiliza numai după expertiza sanitar-veterinară a lor cu eliberarea documentelor corespunzătoare.
- 16** Deținătorilor este strict interzis:
- a) retragerea forțată din mediul ambiant a animalelor sălbatice și întreținerea lor în condiții casnice;
 - b) întreținerea necorespunzătoare a animalelor și/sau păsărilor domestice, producînd poluarea mediului sau disconfort vecinilor, locatari ai gospodăriilor adiacente;
 - c) pășunatul animalelor în spații publice, parcuri, zone de odihnă, zone de protecție ale străzilor, șoselelor, etc.;
 - d) deplasarea animalelor/păsărilor pe spații publice;
 - e) abandonarea sau eliberarea animalelor și/sau păsărilor domestice pe care le dețin;
 - f) evacuarea dejecțiilor animale și a apelor reziduale rezultate din igienizarea adăposturilor în canale deschise, rîuri, pe domeniul public (șanțuri, drumuri, căi de acces, alei, etc.) sau către gospodăriile particulare;
 - g) depozitarea gunoierului de grajd în spații deschise, în apropierea locuințelor individuale sau alte edificii de interes public sau privat;
 - h) aruncarea/abandonarea cadavrelor de animale sau păsări.

IV. RESPONSABILITATEA PENTRU ÎNCĂLCAREA ACESTOR REGULI

- 17.** Persoanele fizice și juridice din raza satului Borogani raionul Leova, vinovate de încălcarea prezentelor Reguli, se atrag, după caz, la răspunderea contravențională sau penală, conform legislației în vigoare.
- 18.** Responsabilitatea în cazul încălcării acestor Reguli de către minori o poartă părinții, tutorii ori reprezentantul lor legal.
- 19.** Procesul-verbal, ce confirmă săvîrșirea contravenției, este întocmit de către agenții constatatori abilitați prin lege.

V. DISPOZIȚII FINALE

- 20.** Prezentele Reguli intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data adoptării de către consiliul sîtesc Borogani raionul Leova

